

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
35

RYNEK MLEKA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2673

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
 - II. Regulacje rynku mleka we Wspólnocie – *J. Seremak-Bulge*
 - III. Produkcja mleka – *J. Seremak-Bulge*
 - IV. Przetwórstwo mleka – *Z. Smoleński, T. Zdziarska*
 - V. Spożycie mleka i jego przetworów – *K. Świetlik*
 - VI. Handel zagraniczny mlekiem i jego przetworami – *P. Szajner, Z. Smoleński*
 - VII. Interwencja na rynku mleka – *J. Sych-Winiarek*
 - VIII. Ceny – *J. Seremak-Bulge, P. Szajner, K. Świetlik*
- Aneks

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-prefiks-22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Zygmunt Smoleński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 826-75-53

doc. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-666

dr Krystyna Świetlik

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-707

mgr inż. Piotr Szajner

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-719

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-440

mgr Joanna Sych-Winiarek

• ARR • Warszawa

Tel.: (0-prefiks-22) 661-78-75

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 7.10.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w kwietniu 2009 r.

REASUMPCJA

Komisja Europejska, wobec relatywnie wysokich cen wyrobów mleczarskich na rynku światowym, zawiesiła większość instrumentów służących regulacji rynku mleka. Planuje się wprowadzenie procedur przetargowych zakupów interwencyjnych. Od września 2008 r. obniżono ceny interwencyjne mleka w proszku. Do 2013 r. kwoty mleczne będą co roku podwyższane o 1%.

Następuje stopniowa koncentracja pogłowia krów. W 2008 r. liczba gospodarstw utrzymujących krowy zmalała o 10%, a liczba dostawców mleka do mleczarni zmniejszyła się o 18%. W rezultacie wielkość dostaw mleka od statystycznego dostawcy hurtowego wzrosła do ponad 44 tys. kg. Jednocześnie zwiększono liczbę krów objętych kontrolą użytkowości mlecznej.

Szacuje się, że w 2008 r. produkcja mleka wzrośnie do ponad 12 mld l i będzie o 2,2% większa niż przed rokiem. Nie spowoduje to przekroczenia powiększonej kwoty hurtowej. Wydajność

mleczna krów w Polsce będzie jednak nadal należała do najniższych w Unii Europejskiej.

Od początku 2008 r. maleją ceny skupu mleka, „wywindowane” w grudniu 2007 r. do 132,15 zł/100 l pod wpływem przejściowego, dużego wzrostu cen na rynku światowym. W sierpniu 2008 r. ceny skupu obniżyły się do 94,83 zł/100 l, czyli o ponad 28% w porównaniu z grudniem 2007 r. Prawdopodobnie w okresie jesienno-zimowym 2008 r. sezonowy wzrost cen nie będzie tak duży jak zazwyczaj i w końcu roku ceny skupu osiągną poziom ok. 100 zł/100 l. Równocześnie ceny zbytu i ceny detaliczne wyrobów mleczarskich w tym czasie nieznacznie wzrosną.

Wobec stosunkowo wysokich cen światowych mleka pełnego w proszku oraz serów podpuszczkowych dojrzewających, w 2008 r. notowano wzrost produkcji tych wyrobów z przeznaczeniem na eksport.

Szacuje się, że w 2008 r. spożycie mleka i jego przetworów (bez masła) zwiększy się o 2% do 181 l w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

W ciągu pierwszych siedmiu miesięcy wartość eksportu wzrosła o 7% do 716,2 mln EUR, a importu utrzymała się na ubiegłorocznym poziomie ok. 166 mln EUR. Produkty mleczarskie eksportowano głównie na obszar Wspólnoty (2/3 całego eksportu) oraz do krajów rozwijających się Afryki Płn. i Azji (17%). Sprzedawano przede wszystkim sery i twarogi, które stanowiły ok. 37% eksportu. Ponadto eksportowano mleko i serwatkę w proszku oraz mleko płynne i śmietanę. Importowano głównie mleko w proszku, masło oraz kazeinę, której krajowa produkcja całkowicie zanikła.

Agencja Rynku Rolnego ograniczyła działania interwencyjne na krajowym rynku mleka. Kontynuowała jedynie dofinansowywanie spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych oraz rozszerzyła listę produktów objętych dopłatami.

SUMMARY

Due to relatively high prices of milk products in international trade, the European Commission suspended the majority of instruments regulating dairy market. There are plans to introduce tender procedures into intervention buy-ins. As of September 2008 the Commission lowered intervention prices of milk powder. Milk quotas will be increased by 1% each year until 2013.

Cow herds are gradually undergoing concentration. In 2008 the number of farms breeding with dairy cows declined by 10%, and the number of milk suppliers to dairies decreased by 18%. Reflecting that, the volume of milk supplies from a statistical wholesale supplier has increased to more than 44 thousand kg. At the same time, the number of cows covered with milk performance control has increased.

It is estimated that in 2008 milk production will grow to more than 12 billion litres and it will be 2.2% up on the previous year. It will not lead to a situation, where

the increased wholesale quota is exceeded. Average milk yield in Poland will however be still one of the lowest in the European Union.

Produce prices of milk, peaking in December 2007 up to the level of PLN 132.15/100 l due to a temporary substantial increase in prices on the global market, have been falling since the beginning of 2008. In August 2008 producer prices decreased to PLN 94.83/100 l, i. e. by over 28% as compared to December 2007. The seasonal increase of prices in autumn and winter of 2008 will probably not be as high as usual, and by the end of the year producer prices will reach the level of approx. PLN 100 / 100 l. At the same time, sale prices and retail prices of milk products will slightly increase.

In the light of high global prices of whole milk powder and ripening rennet cheeses, an increase in the volume of production of these products intended for export was observed in 2008.

It is estimated that in 2008 the milk and milk product consumption (excluding butter) will be 2% up on 2007 reaching the level of 181 l per capita.

In the first seven months the value of export increased by 7% to EUR 716.2 million, whereas the value of import remained unchanged at approx. EUR 166 million. Milk products were exported mainly to the Community (2/3 of all export) and developing countries of North Africa and Asia (17%). Cheese and curd prevailed and accounted for approx. 37% of export. Milk, whey powder, liquid milk and cream were also sold. Milk powder, butter as well as casein, whose domestic production ceased completely, were the main import products.

The Agricultural Market Agency limited intervention measures in the domestic milk market. It only continued to co-finance the consumption of milk and milk products in educational establishments and extended the list of subsidised products.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek zbóż (35) • październik 2008,
2. Rynek ziemniaka (34) • listopad 2008,
3. Rynek rzepaku (34) • listopad 2008,
4. Rynek owoców i warzyw (33) • listopad 2008,
5. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (28) • grudzień 2008,
6. Popyt na żywność (9) • grudzień 2008,
7. Rynek cukru (34) • grudzień 2008,
8. Rynek ryb (10) • grudzień 2008,
9. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (35) • marzec 2009,
11. Rynek pasz (25) • kwiecień 2009,
12. Rynek mięsa (36) • maj 2009,
13. Rynek drobiu i jaj (35) • maj 2009.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi introligatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Poczawszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług introligatorskich.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>